

REFERAT 2022-25: Økonomiudvalget d. 12-11-2025

Mødedato	Onsdag d. 12. november 2025 kl. 08:30
Mødested	Magistratssalen, Sønderborg Rådhus
Mødedeltagere	Erik Lauritzen, Stephan Kleinschmidt, Preben Storm, Didde Lauritzen, Stefan Lydal, Jesper Smaling, Bo Kleis Christensen, Jimmy Simonsen, Tage Petersen

Indholdsfortegnelse

1. Godkendelse af dagsorden.....	3
2. Godkendelse af 3. bevillingsrevision 2025 - ØU.....	4
3. Godkendelse af 3. bevillingsrevision 2025 - Samlet.....	7
4. Godkendelse af udmøntningsplan for budgetaftale 2026-2029.....	11
5. Godkendelse af principbeslutning om opførelse af 42 boliger på Østerhaven i Nordborg.....	12
6. Godkendelse af revidering af Pejlemærker for samarbejde mellem de almene boligorganisationer	14
7. Godkendelse af program for visionsseminar 2026.....	16
8. Godkendelse af nedlæggelse af Koordinationsudvalget og oprettelse af Sønderjysk Dialogforum.	18
9. Godkendelse af Masterplan for Gråsten-området 2026-2035.....	20
10. Godkendelse af omprioritering af midler til Impact 2030.....	23
11. Orientering om udviklingen i gælds- og investeringsporteføljerne.....	25
12. Orientering om ledelsesinformation - ultimo oktober 2025 - ØU.....	27
13. Orientering om ledelsesinformation 2025 – Ultimo oktober 2025 - Byrådet.....	28
14. Åben orientering fra formand, medlemmer og direktion.....	31
Lukket: 15. Lukket orientering fra formand, medlemmer og direktion - (Lukket punkt).....	32
Lukket: 16. Underskriftsside 12-11-2025 - (Lukket punkt).....	33

Punkt 1: 1. Godkendelse af dagsorden

22/420

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- dagsordenen.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Godkendt.

Punkt 2: 2. Godkendelse af 3. bevillingsrevision 2025 - ØU

25/12091

Sagsresumé

Tre gange i 2025 vil Byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision er vedlagt. Forslaget er udarbejdet således at udgifter og indtægter balancerer.

Kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, er således uændret.

Til 3. bevillingsrevision viser forvaltningens gennemgang, at Økonomiudvalgets driftsbudget 2025 samlet skal reduceres med 6,290 mio. kr. og anlægsbudgettet øges med 0,375 mio. kr. Derudover flyttes der 1,286 mio. kr. fra driften mellem Økonomiudvalget og andre udvalg/politikområder.

Der periodiseres lånoptagelse vedrørende anlæg med 36,597 mio.kr. fra 2025 til 2026. Hertil indgår periodisering på 12,762 mio. kr. fra 2025 til 2026 og senere.

Finansforskydninger reduceres med 140,462 mio. kr., hvoraf 138,627 mio. kr. er forskydninger til 2026 og 2027.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at driftsbudgettet reduceres med 6,290 mio. kr. i 2025, øges med 2,157 mio. kr. i 2026 og 1,500 mio. kr. i 2027.
- at driftsbudgettet reduceres derudover med 1,286 mio. kr. i 2025, som tilgår andre udvalg. Budgettet tilføres i 2026 3,978 mio. kr., 1,995 mio. kr. i 2027, 0,695 mio. kr. i 2028 og 0,078 mio. kr. i 2029, som finansieres af andre udvalg.
- at anlægsbudgettet øges med 0,375 mio. kr. samt periodisering på 12,762 mio. kr. fra 2025 til 2026 og senere.
- at der foretages periodisering af lån på 36,597 mio. kr. pga. udskudte anlægsprojekter.
- at finansforskydninger reduceres med 140,462 mio. kr. i 2025, øges med 30,022 mio. kr. i 2026, 111,431 mio. kr. i 2027 og 0,163 mio. kr. fra 2028.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet.

Ud over den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

Økonomiudvalget har, i forbindelse med godkendelse af budgethandleplanen 2026-2029 i marts 2025, besluttet, at der foretages tre bevillingsrevisioner for 2025.

Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2025 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 14 (april)	Fagudvalg
Første bevillingsrevision	23. april	Økonomiudvalg
	30. april	Byråd
	Uge 33 (august)	Fagudvalg
Anden bevillingsrevision	20. august	Økonomiudvalg
	27. august	Byråd
	Uge 45 (november)	Fagudvalg
Tredje bevillingsrevision	12. november	Økonomiudvalg
	26. november	Byråd

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision er vedlagt. Forslaget er udarbejdet således at udgifter og indtægter balancerer.

Kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, er således uændret.

Bevillingsniveauet på driften er på det enkelte politikområde inden for hvert udvalg.

Flytning af budgetter mellem politikområder, både inden for eget udvalg og mellem de enkelte udvalg, skal ligeledes forelægges ved bevillingsrevisionerne.

Forvaltningerne har nedenstående ændringer til det korrigerede budget.

Drift:

- Kompensation for Ukraine udgifter 2,437 mio. kr.
- Pulje til fordeling af Ukraineudgifter -3,629 mio. kr.
- Mindre udgifter til tjenestemandspension -5,0 mio. kr.
- Udgifter til serviceuddannelser 1,0 mio.kr
- Merudgifter på Barselsudligningsordning 5,0 mio. kr.
- Pulje til trepartsmidler -2,941 mio.kr
- Diverse periodisering mellem 2025 og 2026-2027 -3,157 mio. kr.

Flytning mellem politikområder/udvalg:

- Periodisering BUS Myndighedsområde -1,3 mio. kr. rykkes til 2026
- Implementering af IT fagsystem flyttes fra BUU til ØU med 2 mio. kr. i 2026 og 1 mio. kr. i 2027
- Budget til flådestyring 0,014 mio. kr. i 2025 og 0,078 mio. kr. fra 2026
- Budget til støtte til unge studerende flyttes fra BUU til ØU med 0,6 mio. kr. i 2025 og 0,617 mio. kr. i 2027 og 2028
- Bevilling til udarbejdelse af lokalplaner ifm salg 0,3 mio. kr. flyttes til drift fra anlæg under TBB i 2027.

Anlæg:

- Frigivelse af rådighedsbeløb vedr. salg af byggegrund Helved 1 0,636 mio. kr.
- Frigivelse af rådighedsbeløb vedr. salg af areal 0,250 mio. kr.
- Frigivelse af rådighedsbeløb vedr. 1/5 ordning afd. 25 NAB -0,511 mio. kr.

- Der foretages periodisering af anlægsprojekter fra 2025 til 2026 og senere på 12,762 mio. kr. samt tilhørende lån på 36,597 mio. kr. til rykkes til 2026.

Finansforskydninger:

- Periodisering af projekter med indskud i Landsbyggefonden -138,627 mio. kr. flyttes til hhv. 2026 og 2027
- Indskud i Landsbyggefonden til boliger Østerhaven 3 mio. kr. i 2026
- 1/5 ordning vedr. afd. 25 NAB 0,511 mio. kr.
- Moms af huslejeindtægter studieboliger Kærvej 70, 0,054 mio. kr. i 2025 og 0,163 mio. kr. fra 2026
- Flere renteindtægter -2,4 mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at hvis indstillingen godkendes, skal der gives nedenstående bevillinger

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift	Div.	-6.290	2.157	1.500	0
	Div.	-1.286	3.978	1.995	695
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Div	375			
	Div	12.762	-15.497	2.735	
Finansiering via:					
Drift andetsteds	Div	1.286	-3.978	-1.995	-695
Afsat rådighedsbeløb					
Låneoptagelse	01	36.597	-36.597		
Afdrag og renter af lån					
Finansforskydninger	01	-140.462	30.022	111.432	163
Kassebeholdning	01	97.018	19.915	-115.667	-163

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet oversigt over 3. bevillingsrevision 2025-241025

Punkt 3: 3. Godkendelse af 3. bevillingsrevision 2025 - Samlet

25/12091

Sagsresumé

Tre gange i 2025 vil Byrådet følge op på de bevillinger, der skal gives som konsekvens af eventuelle ændringer i økonomien.

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision er vedlagt.

Den samlede konsekvens af 3. bevillingsrevision 2025 viser, at kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, øges med ca. 9 t.kr. mio. kr.

Samlet udviser 3. bevillingsrevision

- at driftsbudget 2025 samlet reduceres med -24,999 mio. kr. og indtægterne/finansieringen reduceres med -140,462 mio. kr. i 2025 samt at anlægsbudgettet (inkl. lån) reduceres med samlet -4,248 mio. kr. i 2025.
- at overslagsårene øges driften med 13,401 mio. kr. i 2026, 2,834 mio. kr. i 2027, 0,509 mio. kr. i 2028 og reduceres med -0,866 mio. kr. i 2029.
Anlægsbudgettet (inkl. lån) reduceres med -23,415 mio. kr. i 2026 og øges med 35,458 mio. kr. i 2027
Finansiering øges med 30,022 mio. kr. i 2026, 111,431 mio. kr. i 2027 og 0,163 mio. kr. fra år 2028.

I henhold til Økonomiudvalgsmødet d. 22. maj 2024 gives en status på udmøntningen af 1 mio. kr. i 2025, jf. budgetaftalen 2024-2027, i takt med implementering af regelforenklinger på administrationsområdet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- tillægsbevillinger til driftsvirksomheden på -24.999 t.kr. i 2025, 13.401 t.kr. i 2026, 2.834 t.kr. i 2027, 509 t.kr. i 2028 og -866 t.kr. i 2029
- tillægsbevillinger til anlægsvirksomheden (inkl. lån) på -4.248 t.kr. i 2025, -23.415 t.kr. i 2026 og 35.458 t.kr. i 2027
- tillægsbevillinger til finansiering (konto 07 og 08) på i alt -140.462 t.kr. i 2025, 30.022 t.kr. i 2026, 111.431 t.kr. i 2027 og 163 t.kr. fra år 2028
- at nettobeløbet på -169.709 t.kr. i 2025, 20.008 t.kr. i 2026, 149.723 t.kr. i 2027, 672 t.kr. i 2028 og -703 t.kr. i 2029 finansieres af kassebeholdningen i perioden 2025-2029.

Sagsfremstilling

Der sker opfølgning af økonomi i de månedlige ledelsesinformationer (LIS), hvor afvigelser og forventet regnskab forelægges til orientering for fagudvalg, Økonomiudvalg og Byrådet. Ud over den månedlige opfølgning på ledelsesinformationen, foretages der årligt et antal bevillingsrevisioner.

I budgethandleplanen 2026-2029 som Økonomiudvalget godkendte i marts 2025, fremgår der, at der foretages tre bevillingsrevisioner for 2025. Ved bevillingsrevisionerne træffes der beslutning om de bevillingsmæssige ændringer, som blandt andet fremgår af de månedlige ledelsesinformationer.

Bevillingsrevisionerne i 2025 forelægges politisk på følgende tidspunkter:

	Uge 14 (april)	Fagudvalg
Første bevillingsrevision	23. april	Økonomiudvalg
	30. april	Byråd
	Uge 33 (august)	Fagudvalg
Anden bevillingsrevision	20. august	Økonomiudvalg
	27. august	Byråd
	Uge 45 (november)	Fagudvalg
Tredje bevillingsrevision	12. november	Økonomiudvalg
	26. november	Byråd

Direktionens forslag til den samlede bevillingsrevision er vedlagt.

Den samlede konsekvens af 3. bevillingsrevision 2025 viser, at kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, øges med ca. 9 t.kr.

Bevillingsrevisionen giver således nedenstående ændringer til de korrigerede budgetter.

Udvalgene (beløb i t.kr.)	3. bevillings- revision 2025	2026	2027	2028	2029
Arbejdsmarked og Integration	-3.800	0	0	0	0
Pol. 11 Integration					
Pol. 18 Beskæftigelse og forsørgelse	6.500 -10.300	0 0	0 0	0 0	0 0
Sundhed	-5.358	700	700	758	0
Pol. 13 Sundhed	-4.358	700	700	758	0
Pol. 19 Medf. af sundhed	-1.000	0	0	0	0
Social-, Senior og Handicap	-1.260	4.000	0	0	0
Pol. 09 Senior	-1.500	4.000	0	0	0
Pol. 17 Handicap	240	0	0	0	0
Børne- og Uddannelse	-4.237	1.543	-657	-40	-40
Pol. 14 Dagtilbud	-2.379	2.200	0	0	0
Pol. 15 Undervisning	1.142	-657	-657	-40	-40
Pol. 16 Børn m. særlige behov	-3.000	0	0	0	0
Kultur, Idræt, og Medborgerskab	-192	4.414	4.064	4.064	4.064
Pol. 03 Kommunale ejendomme	0	0	0	0	0
Pol. 10 Kultur, idræt og fritid	-192	4.414	4.064	4.064	4.064
Erhverv og Grøn vækst	-450	250	200	0	0
Pol. 05 Bosætning/byggeri	-100	-150	-250	-250	-250
Pol. 06 Erhverv	-350	400	450	250	250

Teknik-, By og Bolig	-1.751	-113	-1.115	-1.115	-1.115
Pol. 03 Kommunale ejendomme	-145	-919	-1.115	-1.115	-1.115
Pol. 08 Veje og trafik	-1.606	806	0	0	0
Natur, Klima og Miljø	-375	-3.528	-3.853	-3.853	-3.853
Pol. 03 Kommunale ejendomme	0	-3.803	-3.803	-3.803	-3.803
Pol. 07 Natur, Klima og forsyning	-375	275	-50	-50	-50
Økonomi	-7.576	6.135	3.495	695	78
Pol. 02 Adm. og pol.	-7.643	2.257	2.117	617	0
Pol. 05 Bosætning/byggeri	0	0	300	0	0
Pol. 06 Erhverv		500			
Pol. 07 Natur, Klima og Forsyning	-10	-38	-38	-38	-38
Pol. 08 Veje og trafik	24	116	116	116	116
Pol. 16 Børn med særlige behov	53	3.300	1.000		0
Driftsvirksomheden i alt	-24.999	13.401	2.834	509	-866
Heraf					
- serviceudgifter	-21.199	13.401	2.834	509	-866
- overførselsudgifter	-3.800	0	0	0	0
Anlægsvirksomheden i alt	-4.248	-23.415	35.458	0	0
Heraf					
- Periodiseringer anlæg	-48.640	13.182	35.458	0	0
- Periodiseringer af lån	36.597	-36.597	0	0	0
- Øvrige ændringer	7.795	0	0	0	0
Finansiering/finansforskydning i alt	-140.462	30.022	111.431	163	163
Heraf					
- Periodiseringer (indskud i landsbyggefonden)	-138.627	27.359	111.268	0	0
- Øvrige ændringer	-1.835	2.663	163	163	163
Ændringer i alt	-169.709	20.008	149.723	672	-703

Opfølgning ift. implementering af regelforenklinger på administrationsområdet:

Med budgetaftalen 2024-2027 blev Direktionen anmodet om at identificere effektiviseringer bredt i organisationen på 1 mio. kr. i 2025, stigende til 2 mio. kr. i 2026 og 3 mio. kr. fra 2027 og fremefter. På Økonomiudvalgets møde den 22. maj 2024 blev det besluttet at udmønte reduktionen i takt med, at regelforenklinger på administrationsområdet fra Regeringen og KL implementeres. Af sagen fremgik, at forvaltningen vil give Økonomiudvalget en status på udmøntningen ved 3. bevillingsrevision i hvert af årene 2025 til 2027. Forvaltningen oplyser, at effektiviseringen på 1 mio. kr. 2025 er realiseret ved implementering af administrative forenklinger inden for alle fagområder.

Konsekvenser for kommunens servicevækstramme

Forvaltningen bemærker, at det korrigerede budget 2025 ultimo oktober (det vil sige inden bevillingsrevisionen) er ca. 4.163 mio. kr. over kommunens servicevækstramme, heri indgår driftsoverførslerne fra 2024. Bevillingsrevisionen medfører en budgetreduktion af serviceområdet på -21,199 mio. kr. i 2025. Sønderborg Kommunes opdaterede servicevækstramme er 4.169 mio. kr. og rammen er fortsat herefter overholdt.

Anlægsområdet

Der er foretaget periodiseringer af anlægsprojekter (med tilhørende lån) for -12,043 mio. kr. fra 2025 til henholdsvis 2026 og 2027.

Dertil er der indarbejdet nye bevillinger i 2025 på samlet 7,795 mio. kr., hvoraf bl.a. ca. 4 mio. kr. vedrører ombygning af Vandrehjemmet samt 3,8 mio. vedrørende ombygning i Guderup (Arbejdspligt).

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at indstillingen har nedenstående bevillingsmæssig konsekvens. Kassebeholdningen, set over årene 2025-2029, er således øget med 9 t.kr.

Bevillingspåtegning (i 1.000 kr.)

	Politik område	Budget år 2025	Overslags år 1	Overslags år 2	Overslags år 3
Drift					
- Service	Diverse	-21.199	13.401	2.834	509
- Ikke service	Diverse	-3.800	0	0	0
Anlæg/ Rådighedsbeløb	Diverse	-48.640	13.182	35.458	
	Diverse	7.795			

Drift andetsteds

Afsat rådighedsbeløb

Lån	01	36.597	-36.597		
Renter og afdrag	01	-2.400			
Finansforskydninger	01	-138.116	29.859	111.268	
Skatter/moms	01	54	163	163	163
Kassebeholdning	01	-169.709	20.008	149.723	672

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Samlet oversigt over 3. bevillingsrevision 2025-241025

Punkt 4: 4. Godkendelse af udmøntningsplan for budgetaftale 2026-2029

25/17191

Sagsresumé

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029. Med henblik på implementering af budgetaftalen har forvaltningen udarbejdet en plan for konkret udmøntning.

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen, jf. Delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- Udmøntningsplan for budgetaftale 2026-2029.

Sagsfremstilling

Byrådet godkendte den 24. september 2025 budgettet for 2026 og overslagsårene 2027-2029. Budgetaftalen indeholder en række politiske prioriteringer understøttet af budgetudvidelser. Herudover er der med budgetaftalen besluttet en række øvrige elementer uden direkte tilknytning til budgettet. Det drejer sig om forskellige områder, der ønskes analyseret og/eller styrket gennem særlig opmærksomhed i budgetperioden.

Som værktøj til opfølgning på udmøntning og konkretisering af budgetaftalen har forvaltningen udarbejdet en udmøntningsplan. Planen er vedlagt som bilag.

Udmøntningsplanen behandles i følgende sammenhænge:

- 6. oktober: Drøftelse i Direktionen
- 10. oktober: Drøftelse mellem aftaleparter, udvalgsformænd og Direktionen
- 27. oktober: Godkendelse i Direktionen
- 12. november: Godkendelse i Økonomiudvalget
- 16. december: Information i HMU

Status på elementerne i udmøntningsplanen vil blive fremlagt for Økonomiudvalget første gang i februar 2026 og herefter i april, august, oktober og december. Fagudvalgene orienteres første gang på marts-møderne i 2026 og herefter i maj, september og november.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Godkendt.

Bilag

Udmøntningsplan B2026-2029

Punkt 5: 5. Godkendelse af principbeslutning om opførelse af 42 boliger på Østerhaven i Nordborg.

25/6828

Sagsresumé

Sønderborg Kommune har været i dialog med Nordborg Andelsboligforening (NAB) om etablering af flere boliger i Nordborg by. NAB vurderer, at der på arealet, hvor der tidligere lå et plejehjem i Nordborg, Østerhaven samt den tilstødende Borgmester Blomgrens Plads, kan etableres ca. 42 almene familieboliger. Med i udviklingsarealet indgår ejendommen Østerhaven 4, som Sønderborg Kommune har købt til formålet. Arealerne kan ikke overdrages til NAB, før der foreligger en godkendt lokalplan til formålet. Med Økonomiudvalgets principbeslutning kan NAB igangsætte projekteringen og den arkitektoniske bearbejdning af byggeplanerne sideløbende med, at der udarbejdes lokalplan for området.

Sagen understøtter Byrådets vision om bæredygtige byer, lokalsamfund og fællesskaber ved at sikre, at der tilvejebringes forskellige boligtyper og servicefunktioner i Nordborg. Sagen understøtter også Byrådets opbakning til målsætningen om, at indbyggertallet skal vokse til 77.000, og at der skal bygges 2.500 nye boliger frem mod 2030.?

Økonomiudvalget har beslutningskompetencen om køb og salg af ejendomme, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet principgodkender

- at der opføres 42 boliger på Østerhaven, matr.nr. 800a, 881 og del af 7000k Nordborg, heraf minimum 10 ældrevenlige boliger.
- at skema A for projektet igangsættes.

Sagsfremstilling

Frem til 2017 lå der et plejehjem på Østerhaven over for Hotel Nørherredhus i Nordborg. Herefter blev bygningerne revet ned, og arealet har frem til nu henligget som græsareal.

Forvaltningen vurderer, at arealet, sammen med den tilstødende plads "Borgmester Blomgrens Plads", er velegnet til etablering af almene boliger. Derfor har forvaltningen været i dialog med Nordborg Andelsboligforening (NAB) om byggeri af rækkehuse på grunden. NAB vurderer, at der på arealet kan etableres ca. 42 almene familieboliger. Efter forvaltningens ønske bliver ca. 10 af boligerne seniorvenlige, hvor der fx er taget særlig højde for indretningen. Etableringen af de 42 boliger vil understøtte bosætning i Nordborg By og tilbyde moderne, centralt beliggende boliger, hvor der er mulighed for at blive i eget hjem sent i livet.

For at optimere udviklingen af arealet har Sønderborg Kommune opkøbt Østerhaven 4 for at lade denne ejendoms grundstykke indgå i de samlede udviklingsplaner. Dette har bevirket, at NAB kan etablere 42 boliger.

Arealerne kan ikke overdrages til NAB, før der foreligger en godkendt lokalplan til formålet. Forvaltningen foreslår, at Økonomiudvalget principgodkender, at arealet kan planlægges til salg til boligforeningen. Dermed kan NAB igangsætte projekteringen og den arkitektoniske bearbejdning af byggeplanerne sideløbende med, at der udarbejdes

lokalplan for området. Lokalplanen blev besluttet igangsat af Teknik-, By- og Boligudvalget den 3. december 2024.

Etablering af almene boliger foregår i faser, hvoraf flere skal godkendes af Økonomiudvalget. Når lokalplanen for området skal endelig godkendes i Økonomiudvalget, kan udvalget samtidig godkende et egentligt salg og salgsvilkår, herunder pris på grundstykket. Det er dog aftalt med NAB, at projektet igangsættes ud fra den forudsætning, at grundprisen udgør 4,1 mio. kr., det samlede kommunale indskud til Landsbyggefonden bliver 7,1 mio. kr. og at en købsaftale bliver betinget af, at NAB får godkendt Skema B senere i processen.

Der afsættes 3 mio.kr. til formålet i 2026, som er medtaget til 3. bevillingsrevision 2025.

Det er ligeledes aftalt, at NAB foretager nødvendige jordprøver af grundstykket forud for byggeriet for at få et retvisende billede af byggeøkonomien. Såfremt jordbundsforholdene etc. viser, at klargøring og oprensning medfører en betydelig merudgift for det samlede nybyggeri, så forhandles vilkårene forud for godkendelse af Skema B.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser. Når sagen vedrørende opførelse af almene boliger forelægges, vil det medføre udgifter til indskud i Landsbyggefonden og salgsindtægt af grunden. Der afsættes 3 mio.kr. til formålet i 2026, som er medtaget til 3. bevillingsrevision 2025.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Kortbilag salg Østerhaven

Punkt 6: 6. Godkendelse af revidering af Pejlemærker for samarbejde mellem de almene boligorganisationer og Sønderborg Kommune

25/4784

Sagsresumé

I 2021 godkendte Økonomiudvalget ”Pejlemærker for samarbejde mellem de almene boligorganisationer og Sønderborg Kommune”. Formålet med pejlemærkerne var at styrke dialogen mellem de almene boligorganisationer og Sønderborg Kommune.

Forvaltningen har revideret de nuværende pejlemærker, idet de oprindelige er udløbet i 2025.

Pejlemærkerne har været i intern høring i Sønderborg Kommune samt i høring hos de almene boligorganisationer. Udkastet er revideret efter høringen, hvor bemærkninger fra de forskellige parter er indarbejdet.

Pejlemærkerne understøtter Byrådets vision om levende byer, lokalsamfund og fællesskaber samt visionen om et godt liv. De almene boliger understøtter Sønderborg Kommunes målsætning om, at der skal bygges 2500 nye boliger frem mod 2030, samt at der fortsat udvikles fleksible boligløsninger, som er tidssvarende og attraktive.

Sagen forelægges til Økonomiudvalgets beslutning.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- Pejlemærker for samarbejde mellem de almene boligorganisationer og Sønderborg Kommune.

Sagsfremstilling

Sønderborg Kommune ønsker et varieret og tidssvarende boligtilbud for kommunens borgere. Pejlemærker for samarbejde mellem de almene boligorganisationer og Sønderborg Kommune er et fælles grundlag for de forskellige aktører, der arbejder med almene boliger i Sønderborg Kommune. Pejlemærkerne har til formål at udmønte de mål, kommunen har sat for området, og som er beskrevet i Kommuneplanen. Pejlemærkerne skal danne grundlag for en tæt dialog mellem boligorganisationerne og kommunen.

Pejlemærkerne er blevet revideret af forvaltningen med henblik på at sikre deres fortsatte relevans. Størstedelen af pejlemærkerne videreføres fra den oprindelige udgave, hvilket sikrer kontinuitet og genkendelighed. Samtidig er der tilføjet nye elementer, som afspejler nutidige prioriteringer og politiske dagsordener – herunder studieboliger og den nye dagsorden Nærhed i Sundhed. Udkastet har været i høring ved boligorganisationerne, hvor disse har afgivet kommentarer, som forvaltningen har indarbejdet i dokumentet.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Godkendt.

Bilag

Høringssvar

Pejlemærker for samarbejdet mellem de almene boligorganisationer og Sønderborg Kommune

Punkt 7: 7. Godkendelse af program for visionsseminar 2026

25/6434

Sagsresumé

Det nye byråd skal i foråret 2026 udarbejde den politiske vision for den kommende byrådsperiode. Byrådet godkendte den 27. august 2025 tids- og procesplan for udvikling af Vision og Planstrategi 2026-2029. Ifølge planen er afsættet for arbejdet med visionen Byrådets visionsseminar, som afholdes den 19. og 20. marts 2026.

Forvaltningen har udarbejdet et forslag til program for visionsseminaret, hvor det kommende byråd skal drøfte input til vision, fokusområder og fyrtårne. Programmet afspejler koblingen mellem vision og planstrategi, som også har været gældende i den nuværende byrådsperiode.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at godkende

- program for Byrådets visionsseminar den 19. og 20. marts 2026.

Sagsfremstilling

Den 1. januar 2026 tiltræder det nye byråd. En af de første opgaver for Byrådet vil være at formulere sin vision for byrådsperioden 2026-2029. Økonomiudvalget godkendte derfor den 20. august 2025 en tids- og procesplan for udvikling af Vision og Planstrategi 2026-2029, som efterfølgende blev godkendt af Byrådet den 27. august 2025. Planen bygger videre på erfaringer fra arbejdet med den nuværende Vision og Planstrategi 2022-2025.

Ligesom i den nuværende byrådsperiode er visionsprocessen og udarbejdelse af planstrategien koblet sammen. Derved sikres en tæt sammenhæng fra Byrådets vision til planstrategien og kommuneplanen.

Forud for visionsseminaret gennemføres en række aktiviteter, som danner afsæt for visionsseminaret, herunder:

- Erfaringsopsamling og anbefalinger fra nuværende politiske fagudvalg
- Fælles studietur for det nye Byråd
- Refleksionssamtaler med alle medlemmer af det nye Byråd
- 12/12-seminarer for de politiske fagudvalg
- Byrådets første temamøde 26. februar 2026

Målet med visionsseminaret er, med afsæt i ovenstående aktiviteter, at lægge stenene til den fælles vision, fokusområder og fyrtårne, der kan sikre at Sønderborg Kommune indtager en stærk og konkurrencedygtig position nu og i fremtiden.

De styrende principper for visionsseminaret er:

- Politisk ejerskab
- Variation og engagement
- Sammenhæng og helhed
- Fremtidsperspektiv
- Handlingsorienteret

Forvaltningen har i samarbejde med ekstern konsulent Pernille Halberg Salamon fra Komponent udarbejdet et udkast til programmet, der er bygget op om 4 blokke:

1. Ankomst, rammesætning og fælles ejerskab
2. Vision og fokusområder
3. Fyrtårne
4. Afrunding og næste skridt

Fremfor tekstnære formuleringer, vil der på visionsseminaret være fokus fælles drøftelser, der sætter rammerne for efterfølgende formulering af udkast til visionen, der præsenteres på Byrådets temamøde i april 2026.

På baggrund af de indsamlede input præsenterer forvaltningen et endeligt oplæg til visionen for 2026-2029, der forelægges til godkendelse i juni 2026.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Godkendt.

Bilag

Program for visionsseminar

Vision og planstrategi

Punkt 8: 8. Godkendelse af nedlæggelse af Koordinationsudvalget og oprettelse af Sønderjysk Dialogforum

25/3609

Sagsresumé

De 4 sønderjyske kommuner har siden kommunesammenlægningen i 2007 haft et fælles Koordinationsudvalg, som hovedsageligt har varetaget opgaven omkring de tidligere amtskommunale institutioner med henblik på at hjemtage dem fremfor at lade dem overgå til Regionerne. Efterfølgende har Koordinationsudvalget varetaget interessefællesskabet på turisme- og erhvervsområdet, men dette fylder ikke længere efter oprettelsen af Destination Sønderjylland.

Koordinationsudvalget har afholdt 4 årlige møder med repræsentation af 2 byrådsmedlemmer og kommunaldirektørerne som tilforordnede. Koordinationsudvalget har ikke haft en egentlig beslutningskompetence, og har fungeret i den samme organisering siden oprettelsen.

Der er nu behov for at ændre dette og det foreslås, at Koordinationsudvalget nedlægges og i stedet erstattes af et Sønderjysk Dialogforum, med 3 medlemmer fra hver kommune og med Borgmesteren som født medlem. Kommunaldirektørerne vil fortsat fungere som tilforordnede. Der skal i udgangspunktet afholdes 2 årlige møder.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet godkender

- at der med virkning fra 1. januar 2026 oprettes et sønderjysk dialogforum, der erstatter Koordinationsudvalget
- at hver kommune udpeger tre medlemmer blandt kommunalbestyrelsens/Byrådets midte, hvoraf borgmesteren er født medlem
- at kommunaldirektørerne tilforordnes sønderjysk dialogforum
- at sønderjysk dialogforum udarbejder et afsæt for arbejdet i perioden 2026-2029.

Sagsfremstilling

Koordinationsudvalget blev oprettet i kølvandet på kommunalreformen i 2006. Dets principielle sammensætning har været uforandret i alle årene siden da, dvs. hver af de 4 sønderjyske kommuner udpeger to medlemmer, hvoraf borgmesteren er den ene og typisk har den anden været gruppeformanden i den anden gruppe. Herudover er kommunaldirektørerne tilforordnet udvalget.

Koordinationsudvalget har ikke egne kompetencer og kan derfor ikke selvstændigt træffe beslutninger. Oprindeligt var baggrunden for oprettelsen af koordinationsudvalget et behov for at koordinere udmøntningen af den gensidige aftale om at benytte hinandens institutioner i kølvandet på, at de såkaldte ”kan”-institutioner overgik fra amtet til kommunerne. Kommunerne i det sønderjyske valgte på baggrund af en fælles forståelse - ofte omtalt som musketereden - at man ville hjemtage de amtslige institutioner i stedet for at lade dem overgå til regionen. Det betød en vis usikkerhed for grundlaget for at drive institutionerne, hvis hver enkelt kommune hjemtog brugere af de tidligere amtslige tilbud til egne kommunale tilbud. Dette behov for koordinering var især relevant i første valgperiode og spiller reelt ingen rolle længere, da det i dag varetages i KKR-regi via rammeaftalen.

Over tid har koordinationsudvalget udviklet sin opgaveportefølje. I en længere periode har interessevaretagelse på turisme- og især på erhvervsområdet fyldt en del. Med oprettelsen af Destinationen Sønderjylland og især efter Tønder Kommunes fulde indtræden heri behandles turismeforhold nu primært i destinationsregi og ikke i koordinationsudvalgsregi. Ligeledes har ændringen i URS opgaveportefølje fra primært at være en projektorganisation til nu primært at være et interessevaretagelsesorgan betydet, at også interessevaretagelsesspørgsmål er reduceret væsentligt i koordinationsudvalgsregi. Det har over den sidste periode betydet, at der udover møderne med BDN og spørgsmål om

museumsreform primært har været emner, som har karakter af generelle uforpligtende informationsudvekslinger, der har været drøftet på møderne.

Der afholdes typisk 4 årlige møder i koordinationsudvalget, hvor formandsposten går på skift med 1 års intervaller. Møderne afholdes fysisk i Aabenraa. Ovenstående har givet anledning til en drøftelse i koordinationsudvalget om der er grundlag for at fortsætte i samme spor som hidtil eller koordinationsudvalget skal justeres eller eventuelt helt nedlægges set i lyset af, at de oprindelige opgaver enten er bortfaldet eller overgået til andre fora. Koordinationsudvalget finder stadig, at der er værdi i en formaliseret overordnet ramme for sønderjysk samarbejde på det politiske plan. Drøftelsen mundede ud i en anbefaling om at justere rammerne set i lyset af ovenstående udvikling, således at der ikke længere er fokus på koordinering men mere på gensidig inspiration og styrkelse af det sønderjyske samarbejde. Det foreslås, at der fra hver kommune udpeges 3 medlemmer med borgmesteren som født medlem. Kommunaldirektørerne er fortsat tilforordnede forummet.

Ligeledes foreslås det, at antallet af møder reduceres til 2 i udgangspunktet set i lyset af, at der ikke længere er tale om at koordinere aktuelle sager. Det giver endvidere anledning til at foreslå, at forummet skifter navn til Sønderjysk dialogforum.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Punkt 9: 9. Godkendelse af Masterplan for Gråsten-området 2026-2035

24/15011

Sagsresumé

Gråsten Forum har fået udarbejdet en ny Masterplan for Gråsten-området 2026-2035. Masterplanen er udarbejdet med ekstern hjælp og er en opdatering af Masterplan for Gråsten-området 2015-2025. Den nye masterplan bygger således videre på fundamentet fra den forrige. Områdets styrkepositioner og de overordnede målsætninger er de samme, men de anbefalede spor og handlinger er opdateret i henhold til de seneste ti års arbejde samt erfaringerne herfra.

Den 3. oktober 2024 bevilgede Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst 225.000 kr. til udarbejdelse af masterplanen. Gråsten Forum har herudover selv bidraget med 100.000 kr. fra foreningens driftsbudget. Repræsentanter fra Gråsten Forum præsenterede masterplanens hovedpointer for Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 14. august.

Gråsten Forum har i den seneste tid haft fokus på at lancere masterplanen for interessenter, aktører og borgere. Masterplanen forelægges for Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst med indstilling til godkendelse i Byrådet for at sikre politisk opbakning samt efterfølgende prioritering. Masterplanen forelægges desuden til orientering i Teknik-, By og Boligudvalget.

Masterplanen understøtter fokusområderne 'Levende byer, lokalsamfund og fællesskaber' og 'Turisme' i Byrådets Vision 2022-2025, herunder ambitionen om at styrke byernes unikke identitet, udnytte de lokale potentialer og derigennem udvikle både by og lokalsamfund. Desuden er der sammenhæng til Bystrategien for Gråsten, Rinkenæs og Egersund.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- Masterplan for Gråsten-området 2026-2035.

Sagsfremstilling

Gråsten Forum har i løbet af de seneste ti år arbejdet for at realisere visioner og målsætninger i Masterplan for Gråsten-området 2015-2025. Dette er sket i tæt samarbejde med interessenter og aktører. Blandt de mest synlige resultater fremhæver Gråsten Forum selv Ahlmannsparken, der i dag fungerer som et levende kulturhus, samt Alnor Strandpark, som i dag er et aktivt opholdssted på tværs af generationer. Herudover er Den Kongelige Køkkenhave etableret som en turistattraktion i området, og Æblefestivalen er løbende udviklet over årene.

Som afløser for den tidligere masterplan har Gråsten Forum fået udarbejdet Masterplan for Gråsten-området 2026-2035. Den nye masterplan er udarbejdet med ekstern hjælp og bygger på ovenpå Masterplan for Gråsten-området 2015-2025. Masterplanen er vedlagt som bilag. Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst bevilligede den 3. oktober 2024 225.000 kr. til udarbejdelse af masterplanen, mens Gråsten Forum selv har bidraget med 100.000 kr. fra foreningens driftsbudget.

Områdets styrkepositioner er fortsat de samme og målsætningen er også fastholdt i masterplanen for 2026-2035: At tiltrække og fastholde indbyggere, øge områdets turisme og stimulere lokalt erhverv, vækst og udvikling. De anbefalede spor og handlinger har derfor i høj grad deres ophav i Masterplan for Gråsten-området 2015-2025 og bygger videre på fundamentet fra de seneste ti års arbejde.

Masterplanens indsatser og handlinger bygger på et veldokumenteret og analyseret grundlag. Den er inddelt i tre dele:

Del 1 – Analyse- og datagrundlag med fokus på udfordringer og muligheder	1. Fakta om turisme i Sønderborg- og Gråsten-området samt Sønderjylland2. Fakta om bosætning i Sønderborg- og Gråsten-området3. Fakta om erhverv i Sønderborg- og Gråsten-området
Del 2 – Fire fremtidige udviklingsspor:	1. Spor 1: Et aktivt liv midt i naturen: Oplevelser, aktiviteter og tilgængelighed for alle2. Spor 2: Udvikling af et dynamisk handels- og erhvervsliv med særlig fokus på revitalisering af Gråsten bymidte3. Spor 3: Udnyttelse af den unikke royale styrkeposition og potentialet i Gråsten Æblet4. Spor 4: Gråsten skal opdages og opleves: Bedre skiltning og wayfinding
Del 3 – De vigtige rammevilkår:	1. Samarbejde med Sønderborg Kommune, Destination Sønderjylland, Vækstrådet og GOTO Sønderborg2. Infrastruktur og trafikale forhold3. Branding og kommunikation4. Organisering og aktivering af frivillige i Gråsten Forums arbejde og projekter

De anbefalede aktiviteter og handlinger i masterplanen er i overensstemmelse med de vedtagne kommunale strategier inden for erhvervs-, bosætnings-, turisme- og byudviklingsområdet, jf. masterplanen. Heri ligger der fra Gråsten Forums side en ambition om at sikre en rød tråd i udviklingen samt gode forudsætninger for samarbejde om realisering og funding af projekter i Gråsten-området.

Gråsten Forum har i den seneste tid haft fokus på at lancere masterplanen for interessenter, aktører og borgere med ønske om at udbrede kendskabet til indsatser og handlinger i masterplanen. Repræsentanter fra Gråsten Forum præsenterede hovedpointerne i masterplanen for Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 14. august.

Masterplanen forelægges nu for Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst med indstilling til godkendelse i Byrådet med henblik på at sikre politisk opbakning til masterplanen samt den efterfølgende prioritering af initiativer. Masterplanen forelægges herudover til orientering i Teknik-, By og Boligudvalget.

Forvaltningen gør i forlængelse heraf opmærksom på, at det er Gråsten Forum, der er ejere af masterplanen og en realisering af den vil skulle se i overensstemmelse med øvrige vedtagne politiske planer for Gråsten-området, herunder bystrategien for Gråsten, Rinkenæs og Egersund. Forvaltningen gør ligeledes opmærksom på, at der ikke er afsat midler af realisering af elementer i masterplanen.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts anbefaling indstilles.

Bilag

Masterplan for Gråsten-området 2026-2035

Masterplan for Gråsten-området 2026-2035 (Pixi-udgave)

Masterplan for Gråsten-området 2015-2025

Punkt 10: 10. Godkendelse af omprioritering af midler til Impact 2030

22/19233

Sagsresumé

I budgetaftalen 2024-2027 er der afsat 1,5 mio. kr. til Masterplan for Turisme og Handel, hvoraf 375.000 kr. er disponeret til årligt at medfinansiere Impact2030 i årene 2024-2028. Impact2030 dækker over den årlige erhvervskonference Rethink Cities Summit, der fokuserer på grønne og energieffektive løsninger på byers udfordringer. Konferencens formål er at udbrede Sønderborgs løsninger inden for energieffektivitet til andre dele af verden.

Konferencen blev afholdt første gang i 2025, hvor der var en overordnet tilfredshed med gennemførslen blandt de lokale samarbejdspartnere. Partnerne ønsker dog ikke at gentage konferencen, men derimod en større fleksibilitet til at kunne afholde eventuelle lignende konferencer i fremtiden i andre formater. Sønderborg Kommunes tilskud til Rethink Cities Summit er betinget af finansieringen fra de øvrige partnere.

Idet midlerne er prioriteret til Impact2030 i budgetaftalen 2024-2027 som en del af de 1,5 mio. kr. til Masterplan for Turisme og Handel, skal der tages stilling til, hvordan de afsatte midler skal disponeres fremadrettet.

Byrådet har beslutningskompetencen, jf. delegationsplanen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst, at Byrådet godkender

- at de midler, der er disponeret til Impact2030, anvendes til den fortsatte realisering af Masterplan for Turisme og Handel i 2026 og 2027.

Sagsfremstilling

I budgetaftalen 2024-2027 blev der afsat 1,5 mio. kr. årligt til realisering af elementer i Masterplanen for Turisme og Handel 2024-2027. Det fremgår af budgetaftalen, at der heraf skal disponeres 375.000 kr. årligt til medfinansiering af Impact2030 i årene 2024-2028.

Impact2030 dækker over erhvervskonferencen Rethink Cities Summit, hvis formål er at udbrede Sønderborgs løsninger inden for den grønne omstilling og energieffektivitet til andre dele af verden. Det sker ved at bringe beslutningstagere fra ind- og udland sammen for at lære af Sønderborgs viden om og erfaringer med at blive CO2-neutral i 2029. Konferencen arrangeres af organisationen Impact the Future, der arbejder for at udmønte FN's 17 Verdensmål – særligt verdensmål 17: Partnerskaber for handling.

Konferencen Rethink Cities Summit blev afholdt første gang i september 2025. Dette skyldes, at det rent tidsmæssigt ikke var muligt at afholde konferencen som planlagt i 2024, hvorfor afholdelsen blev udskudt til 2025. De afsatte midler i 2024 blev anvendt hertil.

De primære partnere bag konferencen er Sønderborg Kommune, Bitten & Mads Clausen Fond (BMC) og ProjectZero. Den årlige økonomi for konferencen har været fastlagt til 1.175.000 kr. i årene 2024-2028, hvoraf Sønderborg Kommune skulle bidrage med 375.000 kr. Sønderborg Kommune har i 2024 indgået en samarbejdsaftale med Impact the Future. Heraf fremgår det, at Sønderborg Kommunes tilskud til konferencen er betinget af finansieringen fra de øvrige partnere, samt at finansieringen af konferencen i årene 2026-2028 afhænger af erfaringerne fra konferencen i 2025.

Partnerne bag finansieringen har derfor evalueret årets konference. Konklusionen er, at man overordnet set er tilfreds med arrangementet i 2025, og at man vil kunne bruge erfaringerne fra arrangementet fremadrettet. Partnerne ønsker dog ikke at gentage konferencen, men ønsker derimod en større fleksibilitet til at kunne afholde eventuelle lignende konferencer i fremtiden i andre formater. Dermed vurderes det, at der ikke er et behov for at anvende de afsatte midler i budgetaftalen til konferencen Rethink Cities Summit i de kommende år.

Jf. budgetaftalen 2024-2027 indgår de afsatte midler til konferencen i det samlede beløb på 1,5 mio. kr., som blev afsat til realisering af Masterplan for Turisme og Handel. Forvaltningen indstiller derfor til, at de midler, der er disponeret til Impact2030, anvendes til den fortsatte realisering af Masterplan for Turisme og Handel 2026 og 2027.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser, idet finansiering sker indenfor den afsatte pulje.

Bilag

Beslutning Udvalget for Erhverv og Grøn Vækst den 06-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget for Erhverv og Grøn Væksts anbefaling indstilles.

Punkt 11: 11. Orientering om udviklingen i gælds- og investeringsporteføljerne

23/27583

Sagsresumé

Det fremgår af Sønderborg Kommunes finansielle strategi, at Økonomiudvalget mindst én gang årligt orienteres om sammensætningen og udviklingen i gælds- og investeringsporteføljerne.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Det fremgår af Sønderborg Kommunes finansielle strategi, at Økonomiudvalget mindst én gang årligt orienteres om sammensætningen og udviklingen i gælds- og investeringsporteføljerne.

Samtidig orienteres om forventet resultat for renter, afdrag og garantiprovision for indeværende år set i forhold til korrigeret budget.

Passivsiden:

Sønderborg Kommunes langfristede gæld pr. ultimo september 2025 udgør 788,5 mio. kr. Heraf er 100 % optaget i danske kroner og af den samlede gæld er 31,43% variabelt forrentet. Denne fordeling ligger inden for finansielle strategis risikomodel.

Den gennemsnitlige rentesats som kommunen betaler for optagne lån, er på 1,94% p.a.

Aktivsiden:

Efter den finansielle uro i 2022, der medførte markante kursfald på aktie- og obligationsmarkederne, er der i 2025 mere stabilitet.

Gennem de rentefald der er set i markedet i indeværende år, vurderer forvalterne, at det forventede afkast på kommunes portefølje i 2025, vil ligge på ca. 1,85% ved uændret rente og kreditspænd.

Sønderborg Kommune har to aftaler om formuepleje af henholdsvis 600,2 mio. og 52,5 mio. kr., som bliver forvaltet efter de af Økonomiudvalget i den finansielle strategi fastlagte investeringsrammer.

Sønderborg Kommunes finansielle rådgivere har fremsendt statusrapporter for investeringerne.

- Sydbank forvalter en kapital på 600,2 mio. kr. pr. 30. september 2025. Kommunens investeringer er placeret i obligationer. Det samlede afkast over de første 9 måneder viser et afkast på 16,1 mio. kr., heraf renteindtægter (13,5 mio. kr.) og realiseret kursregulering (-2,7 mio. kr.). Ikke realiseret kursgevinst udgør 5,4 mio. kr.
- Nykredit forvalter en kapital på 52,5 mio. kr. pr. 30. september. Kommunens investering er placeret i investeringsforeninger. Det samlede afkast kendes først i januar 2026, men estimeret er, at der vil være tale om et positivt beløb.

Det realiserede afkast pr. 30. september 2025 på renter inklusive kursregulering udgør samlet 10,8 mio. kr., svarende til 1,85%. Hertil kommer ikke realiserede kursgevinst på 5,4 mio. kr.

Kursreguleringer:

Realiseret kursgevinst er den faktiske gevinst, du får, når du sælger en obligation for mere, end du købte den for.

Urealiseret kursgevinst er den potentielle gevinst, du har, hvis værdien af din obligation er steget, men du endnu ikke har solgt den.

De realiserede indtægter og kursreguleringer vil påvirke driftsregnskabet for 2025, idet disse skal bogføres som finansielle poster.

De ikke realiserede kursreguleringer vil fremgå som værdireguleringer, dvs. ændring i aktivernes værdi, der modsvares af tilsvarende modpost i egenkapitalens størrelse. Værdireguleringerne vil først påvirke driftsregnskabet på det tidspunkt, hvor aktiverne realiseres.

Forventet årsresultat:

Ved årets 3 bevillingsrevisioner er forventningen til nettoindtægter på renter, afdrag og garantiprovision netto øget med 6,475 mio. kr., således at forventningen er til 74,2 mio. kr.

Samlet overblik over forventet regnskab på renter, afdrag og garantiprovision udgør 70 mio. kr. og der forventes således et positivt regnskabsresultat på minimum 4 mio. kr.

Kursreguleringer kendes først ved regnskabsaflæggelsen. Ovenstående forventning er under forudsætning af at der ikke sker yderligere kursreguleringer (positive/negative) og under forudsætning af, at der ikke optages yderligere lån med kommunal garanti i indeværende år.

Fremadrettet:

I indeværende år har der været gennemført udbud af bankforretningen i Sønderborg kommune, herunder formuepleje gældende fra 2026 og fremefter.

Efter bank- og kapitaludbud i 2025 vil Danske Bank fra 2026 forvalte hhv. 400 mio. kr. og 125 mio. kr. og Sydbank vil forvalte 125 mio. kr.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke aktuelt medfører bevillingsmæssige konsekvenser. Ved regnskabsafslutning bogføres realiserede kursreguleringer på kommunens rentekonti, mens ikke realiserede kursreguleringer alene påvirker balancekontoen som værdiregulering. Årets resultat indgår i regnskabsaflæggelsen.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Taget til efterretning.

Punkt 12: 12. Orientering om ledelsesinformation - ultimo oktober 2025 - ØU

25/160

Sagsresumé

Ledelsesinformation giver et overblik over, hvordan økonomien og aktiviteter ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året.

På nuværende tidspunkt forventes der balance på Økonomiudvalgets område i 2025 under forudsætning, at 3. bevillingsrevision 2025 (særskilt punkt på dagsordenen) bliver godkendt.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Opfølgning på ledelsesinformationen 2025 sker hver måned for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultatet.

Status på drift

På nuværende tidspunkt viser driftsresultatet for Økonomiudvalgets område ultimo oktober 2025 et forbrug på 571,5 mio. kr., svarende til 78,4% af det korrigerede budget.

Det forventes, at budgettet er i balance ved udgangen af 2025 under forudsætning, at 3. bevillingsrevision 2025 (særskilt punkt på dagsordenen) bliver godkendt.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Taget til efterretning.

Bilag

ØU LIS Drift - ultimo oktober 2025

ØU LIS 2025 del 2 - ultimo oktober 2025

Punkt 13: 13. Orientering om ledelsesinformation 2025 – Ultimo oktober 2025 - Byrådet

25/160

Sagsresumé

Ved ledelsesinformationen for 2025 pr. ultimo oktober 2025 udviser driftsvirksomheden, som samlet set, et mindreforbrug i forhold til et spænd på +/- 1 % af det korrigerede budget.

Byrådet orienteres om sagen.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget, at Byrådet tager

- orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Ledelsesinformationen giver et overblik over, hvordan økonomien ser ud for det enkelte udvalg i løbet af året. Opfølgning på ledelsesinformationen sker månedligt fra og med april i 2025 for de enkelte udvalg, hvor der gives en status og forventning til årsresultat.

Byrådet orienteres på overordnet niveau med udgangspunkt i de enkelte udvalgs forventninger.

Driftsvirksomheden:

Det samlede driftsresultat ultimo oktober 2025 viser et forbrug på knap 4,8 mia. kr. svarende til ca. 79,7% af det korrigerede budget. Sidste år på samme tidspunkt var forbrugsprocenten 78,1.

Samlet set forventer udvalgene, at budgettet – på kommuneniveau – vil udvise et mindreforbrug ved årets udgang, jf. nedenfor.

Driftsbudget fordelt pr. udvalg:

Nettobudget i 1.000 kr.	Korr. budget 2025	Forbrug pr. 31.10.25	Forbrugs-pct. 31.10.25	Forvaltningens forventning om mindre/merforbrug	Afvigelse ift. korr. budget
Økonomi	728.685	570.152	78,2	Balance	0
Arbejdsmarked	1.515.700	1.210.566	79,9	1) Balance	-5.000 - -7.000
Børne- og uddannelse	1.384.514	1.131.651	81,7	Balance	-6.300

Kultur, Idræt og Medborgerskab	110.531	90.178	81,6	Balance	-50
Sundhed	532.846	352.007	66,1	Balance	0
Social, Senior og Handicap	1.388.845	1.145.818	82,5	Balance	0
Erhverv og Grøn vækst	39.342	30.172	76,7	Balance	0
Teknik, By og Bolig	249.800	213.190	85,3	Balance	-75
Natur, Klima og Miljø	39.149	27.855	71,2	Balance	0
Drift i alt	5.989.412	4.771.588	79,7	Balance	-11.425 - -13.425

1) Et generelt mer- eller mindreforbrug på landsplan vil medføre, at kommunerne midtvejsreguleres i forhold til den gennemsnitlige udvikling i hele landet. Ved årets slutning overføres et evt. mindre- eller merforbrug til kommende år med henblik på efter- og midtvejsregulering. Der forventes på nuværende tidspunkt et mindreforbrug i størrelsesordenen -5 til -7 mio. kr. vedrørende overførselsområdet.

*) De øvrige vurderinger er under forudsætning, at 3. bevillingsrevision 2025 (særskilt punkt på dagsordenen) bliver godkendt.

Servicevækstrammen:

Det oprindelige budget på servicevækstområdet angiver sigtepunktet til servicevækstrammen 2025 for kommunerne. Sønderborg Kommunes er opdateret (juni) servicevækstramme er på 4,169 mia. kr. i 2025.

Jævnfør det korrigerede budget 2025 (inkl. byrådsbeslutninger pr. 29. oktober) udgør serviceudgifterne i alt 4,163 mia. kr. Rammen er således overholdt.

Det skal bemærkes, at drifts- og anlægsoverførslerne m.m. fra regnskabsåret 2024 indgår i budgetbalancen.

Økonomi- og Indenrigsministeriet har bemyndigelse til at sanktionere de kommuner, der ikke overholder servicevækstrammen, hvis kommunerne under ét ikke overholder den aftalte servicevækstramme.

Regnskabssanktionen vil ske med 60 % individuelt og 40 % kollektivt.

Anlægsvirksomheden:

Det samlede anlægsresultat (netto) ultimo oktober 2025 viser et forbrug på ca. 157 mio. kr. svarende til en forbrugsprocent på ca. 58,8 % af det korrigerede budget.

Bevillingsmæssige konsekvenser

Økonomi- og Arbejdsmarkedsforvaltningen oplyser, at sagen ikke har bevillingsmæssige konsekvenser.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Udvalget anbefaler indstillingen.

Bilag

Byrådet - LIS 2025 pr. ult. oktober 2025

Punkt 14: 14. Åben orientering fra formand, medlemmer og direktion

22/436

Sagsresumé

Orientering fra

- Borgmesteren
- Medlemmerne
- Direktionen

- Industriparker

Indstilling

Forvaltningen indstiller til Økonomiudvalget at tage

- orienteringen til efterretning.

Beslutning Økonomiudvalget den 12-11-2025

Taget til efterretning.

Bilag

Brev til Sønderborg Kommune vedr. udpegning af industriparker

**Punkt 15: Lukket: 15. Lukket orientering fra formand, medlemmer og
direktion - (Lukket punkt)**

22/436

Punkt 16: Lukket: 16. Underskriftsside 12-11-2025 - (Lukket punkt)

22/445